

บทที่ 9 การขอลดข้อชั่วคราว

ความเบื้องต้น

ในการประกอบอาชีพทนายความ ก่อนที่จะเข้าว่าต่างหรือแก้ต่างคดีแทนลูกความนั้น ทนายความที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพส่วนใหญ่ต้องมีการเตรียมแผนงานเช่นเดียวกับการประกอบธุรกิจของนักธุรกิจที่มีชื่อเสียงและประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานดูกัน การดำเนินคดีปัจจุบันมีเกณฑ์ที่พยากรณ์ว่าฝ่ายใดจะชนะคดีหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของคดี 4 ประการ กล่าวคือ ถ้าคดีของคุณฝ่ายใดมีคุณลักษณะที่ตีครบถ้วน 4 ประการนี้ คู่ความฝ่ายนั้นย่อมชนะคดีแน่นอน แต่ถ้าหากขาดคุณสมบัติที่ตีดังกล่าว แม้แต่เพียงประการเดียวก็ไม่แน่ว่า คู่ความฝ่ายนั้นจะชนะคดี

คุณลักษณะที่ดีของคดี 4 ประการ คือ^{1/}

1. มีรูปคดีดี
2. มีทนายความดี
3. มีพยานหลักฐานดี และ
4. มีผู้พิพากษาดี

โดยสรุป หลักเกณฑ์พยากรณ์นี้ประกอบด้วย 4 ดี ดังกล่าวข้างต้นจะเห็นว่าการจะทำให้คดีดีด้วยรูป คดีด้วยทนายความ คดีด้วยพยานหลักฐาน สามในสี่ลักษณะนี้ล้วนแต่เกิดจากการเตรียมคดีที่ดี คือ เตรียมคดีก่อนฟ้อง หรือก่อนยื่นคำให้การประการหนึ่ง และเตรียมคดีก่อนศาลพิจารณาอีกประการหนึ่ง ดังที่ได้ศึกษากันมาบ้างแล้วในเรื่องการเตรียมคดีก่อนฟ้องในฐานะทนายโจทก์ และการเตรียมคดีก่อนยื่นคำให้การในฐานะทนายจำเลย

ในส่วนทั้งสองนี้ได้เคยกล่าวไว้พอสมควรแล้ว คงเหลือส่วนสำคัญที่นักศึกษาควรจะได้รู้ไว้เป็นพื้นฐานขั้นต้นนี้ ก็คือการขอลดข้อชั่วคราวหรือที่เรียกกันทั่วไปว่าการขอประกันตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา ซึ่งลูกความมักจะมอบหมายให้ทนายความดำเนินการ

^{1/} ศ.ชานินทร์ กรีวิเชียร “ศาลกับพยานบุคคล” บรรยาย ณ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2519

โดยปกติคืออาญาที่ลูกความนำมาปรึกษาขอให้ทนายความแก้ต่างในฐานะจำเลยนั้นมืออยู่ 2 ประเภท คือ

- 1.) ลูกความยังไม่ถูกจับกุมคุมขัง
- 2.) ลูกความถูกจับและควบคุมตัวแล้ว

1) ลูกความยังไม่ถูกจับกุมคุมขัง

ลูกความประเภทนี้ยังมีอิสรภาพแต่รู้ตัวว่าจำเป็นต้องถูกฟ้องเป็นจำเลยแน่ๆ เช่น ได้รับหนังสือบอกกล่าวหรือทวงถามให้ชำระหนี้จากทนายความของเจ้าหนี้เรื่องออกเช็ค ไม่มีเงิน หรือให้นำเงินที่เก็บจากลูกค้าไปคืนนายจ้าง มิฉะนั้นจะถูกดำเนินคดีตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยผิดอันเกิดจากการใช้เช็คซึ่งมีโทษทางอาญา หรือฐานชกขออกทรัพย์ ฯลฯ ดังนี้ เป็นต้น เมื่อลูกความเหล่านี้มาปรึกษา การเตรียมคดีไม่ยุ่งยากและสะดวกเนื่องจากทนายความมีโอกาสให้คำปรึกษาและสอบถามข้อเท็จจริงได้ง่ายตลอดจนบรรดาพยานหลักฐานต่างๆ ลูกความมีโอกาสจัดหามาให้ทนายตรวจสอบได้ โอกาสเตรียมคดีก่อนยื่นคำให้การสู้คดีมีสูง พยานบุคคลได้มีโอกาสรู้ประเด็น ทิศทางหรือเป้าหมายความประสงค์ของทนายความ ลูกความประเภทนี้หากถึงคราวต้องขอประกันตัวก็ไม่ฉุกเฉินเพราะเนื่องจากได้เตรียมการล่วงหน้าไว้แล้ว

2) ลูกความถูกจับและถูกควบคุมตัวแล้ว

ลูกความประเภทนี้จะพบปะหรือทนายความ ความสะดวกน้อยกว่าประเภทแรก ประเภทหลังนี้เพิ่มภาระให้แก่ทนายความในด้านการขอลปล่อยชั่วคราว (ประกันตัว) ถ้าพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการหรือศาลอนุญาตให้ประกันตัวได้ก็ดี แต่ถ้าตรงกันข้ามบุคคลดังกล่าวไม่อนุญาต เช่น อ้างว่าเป็นคดีอุกฉกรรจ์และจำเลยเป็นผู้มีอิทธิพลอาจรบกวนพยาน ฯลฯ ดังนี้ การที่ทนายความจะมีเวลาพบปะหรือในการสู้คดีอย่างเสรีก็ไม่ได้ ทนายความต้องเสียเวลาไปพบลูกความที่สถานีตำรวจหรือเรือนจำ แม้ว่าทางราชการจะให้ความสะดวกแก่ทนายความในการขอเข้าพบลูกความก็ตาม การอำนวยความสะดวกนั้นทางราชการก็ให้ได้เท่าที่ไม่ขัดต่อระเบียบและข้อบังคับของหน่วยงานนั้นๆ จะให้สะดวกเหมือนกรณีประเภทแรกซึ่งยังไม่ถูกควบคุมข้อมไม่ได้ ดังนั้น เพื่อความสะดวกและเพื่อผลทางจิตใจของลูกความที่ถูกควบคุม ทางปฏิบัติจึงมักจะประกันตัวลูกความดังกล่าว

หลักกฎหมายเกี่ยวกับการขอประกันตัว

กฎหมายเกี่ยวกับเรื่องนี้มีบัญญัติอยู่ใน ป.วิ.อาญา ลักษณะ 5 หมวด 3 ปล่อยชั่วคราว ตั้งแต่ มาตรา 106 - 119 ทวิ มีสาระสำคัญที่ควรทราบ ดังนี้

รูปแบบการขอประกันตัว

รูปแบบของการขอประกันตัวหรือขอปล่อยชั่วคราวต้องทำเป็น "คำร้อง" (มาตรา 106 วรรคแรก)

วิธีการขอประกันตัว

การขอประกันตัวมี 3 วิธี คือ

- 1.) ขอประกันตัวโดยไม่ต้องมีประกัน (สัญญาประกัน)
- 2.) โดยมีประกัน (สัญญาประกัน)
- 3.) โดยมีประกันและหลักประกัน

ความหมาย

กรณีที่ 1) หมายถึง การขอประกันตัวผู้ต้องหา หรือจำเลยไปโดยไม่มีสัญญา หรือไม่มีหลักประกันแต่ประการใดเลย การขอประกันตัวประเภทนี้เพียงแต่ให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยสาบาน หรือปฏิญาณตนว่าจะมาตามนัดหมาย หรือหมายเรียกเท่านั้น (มาตรา 111)

กรณีที่ 2) หมายถึง ให้ประกันตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยโดยมีสัญญาว่าผู้ต้องหา หรือจำเลย จะมาเมื่อถูกเรียกหรือตามนัด ถ้าไม่มาจะต้องเสียค่าปรับเป็นจำนวนเงินตามที่ระบุไว้ในสัญญาประกัน สัญญาประกันนี้ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะทำเองก็ได้ เรียกว่าประกันตัวเองหรือจะให้บุคคลอื่นซึ่งเป็นผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้องทำสัญญาก็ได้

กรณีที่ 3) มีลักษณะทำนองเดียวกับกรณีที่ 2. แต่เพิ่มหลักประกันเข้าไปด้วย กล่าวคือ มีสัญญาประกันกำหนดจำนวนค่าปรับไว้เมื่อมีการผิดสัญญาประกันและพร้อมกันนั้นมีหลักประกันวางไว้ด้วย หลักประกันนี้ก็เพื่อประโยชน์ที่ว่าถ้าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มาศาลตามหมายเรียกหรือนัดซึ่งเป็นการผิดสัญญาประกัน เจ้าพนักงานหรือศาลจะได้ยึดหลักประกันนั้นมาใช้เป็นค่าปรับ

ชนิดของหลักประกัน

หลักประกันที่จะนำมาวางประกันตัวมี 3 ชนิด คือ

- 1.) มีเงินสดมาวาง
- 2.) มีหลักทรัพย์อื่นมาวาง
- 3.) มีบุคคลมาเป็นหลักประกันโดยแสดงหลักทรัพย์ (มาตรา 114)

หลักประกันประเภทที่ (1) จำนวนเงินนั้นขึ้นอยู่กับพนักงานสอบสวนหรือศาลตีราคา การใช้เงินสดวางประกันนี้ถ้ามีหลักทรัพย์อย่างอื่นแล้วไม่น่าจะนำเงินสดมาวางเพราะเสียประโยชน์ในการนำไปหมุนเวียนหาประโยชน์ เช่น ให้กู้ยืมได้ดอกเบี้ยหรือลงทุนได้ผลประโยชน์ในด้านอื่นๆ หลักทรัพย์ประเภทที่ (2) นิยมใช้โฉนดที่ดินเพราะสะดวกและหาง่ายกว่าเงินสด โฉนดที่ดินที่นำมาวางประกันตัวนี้ต้องมีราคาท่วมจำนวนเงินที่พนักงานสอบสวนหรือศาลตีราคา ในทางปฏิบัติอาจจะมี ความยุ่งยากสำหรับรายที่ไม่มีที่ดินหรือมีแต่ไม่เพียงพอ เช่น ที่ดินอยู่ในชนบทราคาประเมินต่ำ หรือมีที่ดินจำนวนเล็กน้อย เป็นต้น เมื่อผู้ต้องหาหรือจำเลยจำเป็นต้องใช้ประกันตัว ทำให้เกิดอาชีพรีบจ้างประกันตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยโดยการให้เช่าโฉนดเรียกเอาค่าตอบแทน 5-10 % ของจำนวนเงินที่พนักงานสอบสวนหรือศาลตีราคาตัวของผู้ต้องหาหรือจำเลย อาชีพนี้ทำรายได้ให้แก่เจ้าของโฉนดซึ่งมิใช่มีแต่ในศาลอาญาเท่านั้น แต่แพร่หลายอยู่ตามศาลในจังหวัดใหญ่ๆ ก็ไม่น้อย บางรายถึงกับปลอมโฉนดนำมาให้เช่าวางประกันจนถูกจับกุมลงโทษเป็นข่าวนในหน้าหนังสือพิมพ์ เป็นต้น

ข้อสังเกต หลักประกันตามมาตรา 114 นี้เป็นเพียงหลักเกณฑ์กว้างๆ เท่านั้น ไม่ได้กล่าวถึงวิธีปฏิบัติ ดังนั้น แนวทางปฏิบัติจึงขึ้นอยู่กับดุลพินิจของศาลแต่ละแห่งแตกต่างกัน ทำให้เกิดข้อข้องใจแก่ผู้เกี่ยวข้องเสมอ เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนเกี่ยวกับเรื่องนี้ฝ่ายบริหารงานศาลและกระทรวงยุติธรรมได้แก้ปัญหาโดยการออก“คำแนะนำของประธานศาลฎีกาเกี่ยวกับการปล่อยชั่วคราว พ.ศ. 2523”ในส่วนที่เกี่ยวกับการรับหลักทรัพย์เป็นประกันว่าไม่ควรจำกัดเฉพาะที่ดิน หลักทรัพย์มีค่าอย่างอื่น เช่น อาคารสิ่งปลูกสร้าง พันธบัตร สลากออมสิน ตัวแลกเงินที่ธนาคารเป็นผู้จ่ายและผู้จ่ายได้รับรองตลอดไปแล้ว ตัวสัญญาใช้เงินที่ธนาคารเป็นผู้ออกตัว เช็คที่ธนาคารเป็นผู้สั่งจ่ายหรือรับรอง หนังสือรับรองของธนาคารที่รับรองว่าจะชำระเบี้ยปรับแทนในกรณีผิดสัญญาประกัน เป็นต้น คำแนะนำนี้ว่าควรพิจารณาอนุญาตให้ใช้เป็นหลักประกันได้ด้วย ส่วนหลักประกันหรือหลักทรัพย์ประเภทที่ (3) ที่ว่า “มีบุคคลมาเป็นหลักประกันโดยแสดงหลักทรัพย์” หมายถึง การประกันด้วยเกียรติยศโดยใช้บุคคลที่น่าเชื่อถือและมีหลักทรัพย์ เช่น ที่ดิน บ้านเรือน...ฯลฯ เป็นต้น ในคำแนะนำของ

ประธานศาลฎีกาดังกล่าวข้างต้นได้เสนอแนะว่าควรพิจารณาหลักประกันประเภทนี้ในเมื่อบุคคลนั้นเป็นผู้มีหลักฐาน ตำแหน่งหน้าที่ อาชีพการงาน ฐานะหรือชื่อเสียงเป็นที่เชื่อถือได้

อนึ่ง แม้จะมีคำแนะนำเช่นว่านี้ แต่ในทางปฏิบัติการให้ประกันตัวโดยไม่ต้องมีประกันหรือหลักประกัน ศาลต่างๆ แทบจะมีได้นำไปปฏิบัติ ต่อมาในปี พ.ศ. 2531 ประธานศาลฎีกาได้ออกคำแนะนำเกี่ยวกับการปล่อยชั่วคราวอีกฉบับหนึ่งปรับปรุงวิธีปฏิบัติให้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในการใช้บุคคลเป็นประกัน โดยไม่ต้องมีหลักทรัพย์ แต่ในทางปฏิบัติปรากฏว่าศาลต่างๆ กลับไม่ใช่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะยังไม่มั่นใจว่าการให้ประกันโดยไม่มีทรัพย์สินมาเป็นหลักประกันนั้นจะเป็นการใช้ดุลพินิจที่รอบคอบปลอดภัยเพียงพอหรือไม่ ดังนั้น กระทรวงยุติธรรมจึงได้ประสานงานกับศาลฎีกาทางแก้ปัญหาดังกล่าวเป็นการเฉพาะ โดยวิธีขอให้ประธานศาลฎีกาวางระเบียบราชการฝ่ายตุลาการขึ้นเมื่อต้นปี พ.ศ.2536 กำหนดวงเงินที่บุคคลจะเข้าประกันหรือหลักประกันได้โดยไม่ต้องใช้หลักทรัพย์อื่นมีสาระสำคัญ ดังนี้

ข้อ 1) ข้าราชการพลเรือน ระดับ 3-5 หรือข้าราชการอื่นที่เทียบเท่า ทำสัญญาประกันหรือใช้ตนเองเป็นหลักประกันได้ในวงเงินไม่เกินหกหมื่นบาท ระดับ 6-8 หรือข้าราชการอื่นที่เทียบเท่า ทำสัญญาประกันหรือใช้ตนเองเป็นหลักประกันได้ในวงเงินไม่เกินสองแสนบาท ระดับ 9-10 หรือข้าราชการอื่นที่เทียบเท่า ทำสัญญาประกันหรือใช้ตนเองเป็นหลักประกันได้ในวงเงินไม่เกินห้าแสนบาท ระดับ 11 หรือข้าราชการอื่นที่เทียบเท่า ทำสัญญาประกันหรือใช้ตนเองเป็นหลักประกันได้ในวงเงินไม่เกินแปดแสนบาท

ข้อ 2) พนักงานรัฐวิสาหกิจทำสัญญาประกันหรือใช้ตนเองเป็นหลักประกันได้ทำนองเดียวกับข้าราชการอื่นตามที่ระบุไว้ในข้อ 1.

ข้อ 3) สมาชิกรัฐสภา และข้าราชการการเมืองทำสัญญาประกันหรือใช้ตนเองเป็นหลักประกันได้ในวงเงินไม่เกินแปดแสนบาท

ข้อ 4) บุคคลอื่นนอกจากที่ระบุไว้ในข้อ 1-3 วงเงินตามที่ศาลเห็นสมควรเป็นกรณีๆ ไป

ข้อ 5) ให้ผู้ที่ขอทำสัญญาประกัน หรือใช้ตนเองเป็นหลักประกันตามข้อ 1. หรือข้อ 3. เสนอหนังสือรับรองจากต้นสังกัดแสดงสถานะ ระดับ อัตราเงินเดือน และหากมีภาระผูกพันในการทำสัญญาประกันหรือใช้ตนเองเป็นหลักประกันรายอื่นอยู่ก็ให้แสดงภาระผูกพันนั้นด้วย

ข้อ 6) ในกรณีที่การใช้บุคคลเป็นประกัน หรือหลักประกันตามวงเงินที่กำหนดไว้ในข้อ 1. ถึงข้อ 4. แล้วยังไม่เป็นการเพียงพอ ให้ใช้บุคคลตามข้อ 1. ถึง 4. หรือหลักทรัพย์อื่นเป็นหลัก -

ประกันเพิ่มเติมได้

ข้อ 7) ในกรณีจำเป็นต้องมีวิธีการใดเพื่อให้การปฏิบัติตามระเบียบนี้ดำเนินไปได้โดยเรียบร้อยให้ปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นผู้กำหนดวิธีการนั้น^{1/}

ผู้มีสิทธิร้องขอประกันตัว

บุคคลต่อไปนี้ผู้มีสิทธิร้องขอปล่อยชั่วคราวหรือขอประกันตัว คือ

- 1.) ผู้ต้องหาหรือตัวจำเลยเองร้องขอประกันตัวเองได้
- 2.) ผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้อง (มาตรา 106 วรรคแรก)

สำหรับผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นที่เข้าใจง่ายไม่มีปัญหา ในทางปฏิบัติปรากฏเสมอบุคคล เช่นว่านี้ขอประกันตนเอง แต่ผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้องนั้นเป็นการให้สิทธิในการขอประกันตัว ผู้ต้องหาหรือจำเลยอย่างกว้างขวาง ดังนั้น บิดา มารดา ภริยา บุตร ตลอดจนญาติพี่น้องของผู้ต้องหาหรือจำเลยถือว่ามีประโยชน์เกี่ยวข้องที่จะร้องขอประกันตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยได้ นอกจากนี้ยังรวมถึงผู้บังคับบัญชา นายจ้าง เพื่อนฝูง หรือบุคคลผู้รู้จักคุ้นเคยกับผู้ต้องหาหรือจำเลยด้วย

โดยสรุป ผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้องนี้จะเป็นใครก็ได้ ถ้าได้รับความยินยอมจากผู้ต้องหาหรือจำเลยก็ร้องขอประกันตัวบุคคลเช่นว่านี้ได้

หลักเกณฑ์ในการพิจารณา

การที่พนักงานสอบสวนหรือศาลจะอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ประกันตัว กฎหมายให้พิจารณาข้อเหล่านี้ประกอบ กล่าวคือ

- 1) ความหนักเบาแห่งข้อหา
- 2) พยานหลักฐานที่ปรากฏแล้วมีเพียงใด
- 3) พฤติการณ์ต่างๆ แห่งคดีเป็นอย่างไร
- 4) เชื่อถือผู้ร้องขอประกันหรือหลักประกันได้เพียงใด
- 5) ผู้ต้องหาหรือจำเลยน่าจะหลบหนีหรือไม่
- 6) ภัยอันตรายหรือความเสียหาย ที่จะเกิดจากการอนุญาตให้ประกันตัวมีเพียงใดหรือไม่

---

^{1/} จรัญ ภักดีธนากุล. ระบบงานประกันตัวผู้ต้องหาและจำเลยในคดีอาญาของศาลยุติธรรม, รพี 37 คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง หน้า 110-113

7) ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยต้องขังตามหมายศาล ถ้ามีคำคัดค้านของพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ โจทก์ หรือผู้เสียหาย แล้วแต่กรณี ศาลพึงรับประกอบการวินิจฉัยได้

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามที่กล่าวข้างต้น กฎหมายให้อำนาจเจ้าพนักงานหรือศาลซึ่งมีอำนาจสั่งให้ประกันผู้ต้องหาหรือจำเลย อาจรับฟังข้อเท็จจริงรายงานหรือความเห็นของเจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการให้ประกันนั้น เพื่อประกอบการพิจารณาสั่งคำร้องขอประกันตัวด้วยก็ได้

ในการอนุญาตให้ประกันตัว เจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจสั่งให้ประกันตัว หรือศาล จะกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับที่อยู่ของผู้ต้องหาหรือจำเลย หรือกำหนดเงื่อนไขอื่นใดให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยปฏิบัติเพื่อป้องกันการหลบหนีหรือเพื่อป้องกันภัยอันตราย หรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการให้ประกันตัวก็ได้ (ป.วิ.อาญา มาตรา 108)

ข้อกำหนดให้เจ้าพนักงานหรือศาลต้องปฏิบัติ

นอกจากที่กล่าวข้างต้น กฎหมายยังกำหนดให้เจ้าพนักงาน หรือศาลถือปฏิบัติ กล่าวคือ

1) ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยต้องหาหรือถูกฟ้องในความผิดมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสิบปี ถ้ามีคำร้องขอประกันตัวในระหว่างสอบสวน หรือระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น กฎหมายกำหนดให้ศาลต้องถามพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการหรือโจทก์ว่าจะคัดค้านประการใด หรือไม่ ถ้าไม่อาจถามได้โดยมีเหตุอันสมควร ศาลจะงดการถามเสียก็ได้แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ (ป.วิ.อาญา มาตรา 109)

ที่ว่าอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกิน 10 ปี หมายถึงคดีที่จะลงโทษจำเลยได้เกิน 10 ปีขึ้นไป โดยถือตามที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นๆ เช่น ความผิดฐานฆ่าผู้อื่น (ป.อาญา มาตรา 288) ฐานปล้นทรัพย์ (มาตรา 340) ดังนี้ เป็นต้น กรณีความผิดเหล่านี้ศาลจะต้องถามบุคคลดังกล่าวว่าจะคัดค้านการขอประกันตัวหรือไม่ประการใด หากอัตราโทษจำคุกต่ำกว่ากำหนดนี้ไม่เข้าเกณฑ์ที่จะต้องสอบถาม

2) ในคดีมีอัตราโทษจำคุกในอัตราอย่างสูงเกิน 5 ปีขึ้นไป ผู้ได้รับอนุญาตให้ประกันตัวต้องมีประกันและจะมีหลักประกันหรือไม่ก็ได้ (ป.วิ.อาญา มาตรา 110 วรรคแรก)

หมายความว่า คดีที่มีอัตราโทษจำคุกอัตราอย่างสูงเกิน 5 ปีขึ้นไป เช่น ความผิดฐานลักทรัพย์ลักษณะฉกรรจ์ (ป.อาญา มาตรา 335 ทวิ วรรคสอง) หากศาลจะอนุญาตให้ประกันตัว

กรณีเช่นนี้ศาลจะปล่อยตัวไปเฉยๆไม่ได้ กฎหมายกำหนดให้อย่างน้อยต้องมีสัญญาประกัน ส่วนจะต้องวางหลักประกันด้วยหรือไม่ก็ได้

ในคดีอาญาอย่างอื่น จะให้ประกันตัวโดยไม่มีสัญญาประกันเลย หรือมีสัญญาประกัน หรือมีสัญญาประกันและหลักประกันด้วยก็ได้ (มาตรา 110 วรรคสอง) การเรียกประกันหรือหลักประกันตามหัวข้อ 2 นี้ กฎหมายห้ามเรียกเกินควรแก่กรณี การเรียกประกันหรือหลักประกันให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงหรือข้อบังคับของประธานศาลฎีกา แล้วแต่กรณี (มาตรา 110 วรรคสาม)

3) เมื่อจะให้ประกันตัวโดยไม่มีสัญญาประกัน ก่อนจะปล่อยตัว ต้องให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยสาบาน หรือปฏิญาณตนว่าจะมาตามหมายนัดหรือหมายเรียก (ป.วิ.อาญา มาตรา 111)

4) เมื่อจะให้ประกันตัวโดยมีสัญญาประกันหรือมีทั้งสัญญาประกันและหลักประกัน ก่อนปล่อยตัว ต้องให้ผู้ประกันหรือผู้เป็นหลักประกันลงลายมือชื่อในสัญญาประกันนั้น ในสัญญาประกันนั้นนอกจากข้อความอย่างอื่นอันพึงมี กฎหมายกำหนดจะต้องมีข้อความดังนี้ด้วย

4.1) ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวหรือผู้ประกันแล้วแต่กรณีจะปฏิบัติตามนัดหรือหมายเรียกของเจ้าพนักงานหรือศาลซึ่งให้ปล่อยชั่วคราว

4.2) เมื่อคิดสัญญาจะใช้เงินจำนวนที่ระบุไว้ (ในทางปฏิบัติมีแบบพิมพ์สำเร็จให้กรอก) ในสัญญาประกัน กฎหมายกำหนดสาระสำคัญว่าจะกำหนดภาระหน้าที่หรือเงื่อนไขให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราว หรือผู้ประกันต้องปฏิบัติเกินความจำเป็นแก่กรณีมิได้ (ป.วิ.อาญา มาตรา 112)

การสั่งไม่ให้ประกัน

การไม่ให้ประกันตัวนั้น กฎหมายกำหนดว่าจะกระทำได้ต่อเมื่อมีเหตุอันควรเชื่อเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้

- (1) ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะหลบหนี
- (2) ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน
- (3) ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะไปก่อเหตุอันตรายประการอื่น
- (4) ผู้ร้องขอประกันหรือหลักประกันไม่น่าเชื่อถือ
- (5) การปล่อยชั่วคราวจะเป็นอุปสรรค หรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อการสอบสวนของเจ้าพนักงาน หรือการดำเนินคดีในศาล

คำสั่งไม่ให้ปล่อยชั่วคราวต้องแสดงเหตุผล และต้องแจ้งเหตุดังกล่าวให้ผู้ต้องหาหรือ
จำเลยและผู้ยื่นคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว (ป.วิ.อาญา มาตรา 108/1)

อายุของสัญญาประกัน

เมื่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการอนุญาตให้ประกันตัว สัญญาประกันจะมีอายุ
หรือใช้ได้ระหว่างการสอบสวนหรือจนกว่าผู้ต้องหาถูกศาลสั่งขังระหว่างสอบสวนหรือจนถึง
ศาลประทับฟ้องแต่ไม่ให้เกิน 3 เดือน นับแต่วันแรกที่มีการประกันตัว ไม่ว่าจะเป็นการประกันตัว
ชั้นพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นทำให้ไม่อาจทำการสอบสวน
ได้เสร็จภายในกำหนด 3 เดือน จะยืดเวลาประกันตัวเกิน 3 เดือนก็ได้ แต่ไม่ให้เกิน 6 เดือน (ป.วิ.
อาญา มาตรา 113 วรรคแรก)

เมื่อการประกันตัวตามที่กล่าวข้างต้นสิ้นสุดลงแล้ว ถ้ายังมีความจำเป็นที่จะต้องควบคุม
ผู้ต้องหาไว้ต่อไป กฎหมายให้ส่งผู้ต้องหามาศาลและให้นำบทบัญญัติในมาตรา 87 วรรคสี่ ถึง
วรรคเก้า มาใช้บังคับ (มาตรา 113 วรรคสอง)

วิธีการประกันตัว

การขอประกันตัวแบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ

- 1) การประกันตัวชั้นตำรวจหรือพนักงานสอบสวนในฐานะผู้ต้องหา (ยังไม่ถูกฟ้อง)
- 2) การประกันตัวชั้นศาลในฐานะจำเลย (ถูกฟ้องแล้ว)

1) การประกันตัวชั้นตำรวจหรือพนักงานสอบสวนในฐานะผู้ต้องหา

การขอประกันตัวชั้นนี้ยังแบ่งย่อยออกเป็น 2 กรณี คือ

- 1.1) ขอประกันตัวผู้ต้องหา ก่อนพนักงานสอบสวนขอศาลฝากขัง
- 1.2) ขอประกันตัวผู้ต้องหา หลังจากพนักงานสอบสวนนำตัวไปขอศาลฝากขัง

1.1) ขอประกันตัวก่อนพนักงานสอบสวนขอศาลฝากขัง

ในกรณีมิใช่ความผิดลหุโทษหรือความผิดโทษไม่สูงกว่าลหุโทษ เมื่อบุคคลใดตกเป็น
ผู้ต้องหาถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุม กฎหมายห้ามมิให้ควบคุมผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาไว้เกินกว่า
จำเป็นตามพฤติการณ์แห่งคดี ในกรณีมีเหตุจำเป็นเพื่อทำการสอบสวน หรือการฟ้องคดี
กฎหมายกำหนดให้นำตัวผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาไปศาลภายใน 48 ชั่วโมง นับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับ

หรือผู้ต้องหาถูกนำตัวไปถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวนตามมาตรา 83 (คู่ควบตามมาตรา 83 ประกอบ) แต่มีข้อยกเว้นในกรณีมีเหตุสุดวิสัยหรือเหตุจำเป็นอย่างอื่นอันมีอาจก้าวล่วงเสียได้ พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการต้องขอศาลฝากขังผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ใน ป.วิ.อาญา มาตรา 87^{1/} ดังนั้น เมื่อต้องการประกันตัวผู้ต้องหา ก่อนพนักงานสอบสวนจะขอศาลฝากขัง ต้องยื่นคำร้องขอประกันตัวต่อพนักงานสอบสวนโดยมีหลักประกัน อย่างใดอย่างหนึ่งดังกล่าวไว้ตอนต้นแล้ว เช่น เงินสด หรือหลักทรัพย์อื่น หรือบุคคลมาเป็น หลักประกันโดยแสดงหลักทรัพย์ซึ่งสุดแต่พนักงานสอบสวนจะต้องการ ปกตินิยมใช้โฉนด ที่ดินมาเป็นหลักประกัน เนื่องจากสะดวกและถือว่าเป็นหลักประกันที่ดีที่สุดโดยแนบหนังสือ รับรองการประเมินราคาที่ดินของเจ้าพนักงานที่ดินไปด้วย ในทางปฏิบัติในกรณีนำเงินสดมา เป็นหลักประกัน ระเบียบกรมตำรวจ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ - ผู้เขียน) ว่าด้วยการปล่อย ชั่วคราว (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2526 กำหนดให้ใช้เงินตราของรัฐบาลไทยเท่านั้น (ข้อ 189) ถ้าเป็น หลักทรัพย์จะรับเป็นหลักประกัน ต้องเป็นหลักทรัพย์ต่อไปนี้

1) โฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก) ซึ่งพนักงานที่ดิน ได้ประเมินราคาแล้ว หรือพนักงานสอบสวนเชื่อว่าที่ดินมีราคาสูงไม่น้อยกว่า 2 เท่าของจำนวน เงินที่ระบุไว้ในสัญญา

2) พันธบัตรรัฐบาลไทย

3) สลากออมสินและสมุดฝากออมสินประเภทประจำ

4) ใบรับฝากประจำของธนาคาร

5) ตัวแลกเงินที่ธนาคารเป็นผู้จ่ายและธนาคารผู้จ่ายได้รับรองตลอดไปแล้ว

6) ตัวสัญญาใช้เงินที่ธนาคารเป็นผู้ออกตัว

7) เช็คที่ธนาคารเป็นผู้สั่งจ่ายหรือรับรอง

8) หนังสือรับรองของธนาคารเพื่อชำระเบี้ยปรับแทนในกรณีผิดสัญญาประกัน

เมื่อมีหลักทรัพย์เช่นว่านี้แล้ว เตรียมหลักฐานอื่นเพื่อใช้ประกอบการประกันตัว คือ กรณี ยื่นคำร้องขอประกันตัวผู้ต้องหา มีคู่สมรสตามกฎหมาย ต้องให้คู่สมรสมีหนังสืออนุญาต ให้ทำสัญญาประกันได้ ถ้าทรัพย์สินที่จะนำมาเป็นหลักประกันมีผู้อื่นเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ร่วม ต้องให้เจ้าของร่วมมีหนังสือยินยอมให้นำหลักทรัพย์นั้นมาวางเป็นประกันด้วย

^{1/} แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม ป.วิ.อาญา (ฉบับที่ 22) พ.ศ. 2547 มาตรา 21

อนึ่ง ทุกครั้งที่มาติดต่อกับทางราชการควรมีบัตรประจำตัวประชาชนมาแสดงด้วย

วิธีขอประกัน

การขอประกันตัวผู้ต้องหาก่อนพนักงานสอบสวนขอศาลฝากขัง วิธีดำเนินการ ดังนี้

1) ให้ผู้ที่ขอประกันตัวผู้ต้องหาพบและยื่นคำร้องต่อพนักงานสอบสวนที่กำลังปฏิบัติหน้าที่อยู่ไม่ว่าจะเป็นเจ้าของคดีหรือไม่ก็ตาม

2) หากไม่อาจเขียนคำร้องขอประกันได้เอง ให้ร้องขอต่อพนักงานสอบสวน เพื่อส่งเจ้าหน้าที่ช่วยเขียนคำร้องให้ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ

3) เมื่อพนักงานสอบสวนรับคำร้องแล้ว ให้ขอหลักฐานการรับซึ่งต้องลงเวลาการรับคำร้องไว้ด้วย

4) เจ้าพนักงานจะพิจารณาแจ้งผลการส่งคำร้องให้เสร็จภายใน 24 ชั่วโมง นับแต่เวลาที่รับคำร้อง

5) หากไม่ได้รับความสะดวก หรือล่าช้า สามารถเข้าพบแจ้งต่อสารวัตรใหญ่หรือสารวัตรคนใดคนหนึ่งทราบทันที

เมื่อผู้ต้องหาได้รับการประกันตัวไปจากพนักงานสอบสวนแล้ว ผู้ต้องหาที่มีหน้าที่ต้องไปพบพนักงานสอบสวนตามนัด เพื่อสอบปากคำหรือทำการสอบสวนในเรื่องที่พนักงานสอบสวนต้องการทราบ

1.2) การขอประกันตัวผู้ต้องหาภายหลังพนักงานสอบสวนนำตัวไปขอศาลฝากขัง

เมื่อยื่นคำร้องขอประกันตัวผู้ต้องหาในชั้นแรกล้มเหลว ดำรวจหรือพนักงานสอบสวนไม่อนุญาต จะโดยเหตุใดเหตุหนึ่งดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 108/1 เช่น หลักทรัพย์ไม่เพียงพอที่จะวางประกันได้ หรือหลักทรัพย์เพียงพอแต่เป็นคดีอุกฉกรรจ์เข่าขวัญประชาชนหรือผู้ต้องหาเป็นผู้มีอิทธิพล หากให้ประกันตัวไปอาจทำลายพยานหลักฐาน หรือข่มขู่พยาน ฯลฯ

เมื่อผู้ต้องหาไม่ได้รับอนุญาตให้ประกันตัว ผู้ต้องหาจะถูกควบคุมตัว โดยถูกขังอยู่ที่สถานีตำรวจนั้นๆ เป็นเวลาไม่เกิน 48 ชั่วโมง (2 วัน) หากภายในเวลาดังกล่าวนี้การสอบสวนยังไม่แล้วเสร็จ พนักงานสอบสวนจะต้องนำผู้ต้องหาไปขอศาลฝากขังตาม ป.วิ.อาญา มาตรา 87 เมื่อพนักงานสอบสวนนำผู้ต้องหามาขอศาลฝากขังดังกล่าว ผู้ต้องหาหรือบุคคลใดยังประสงค์จะขอประกันตัวผู้ต้องหา ก็ยังมีสิทธิขอประกันตัวในชั้นนี้ได้ ส่วนจะได้รับอนุญาตจากศาลให้

ประกันตัวหรือไม่เป็นอีกเรื่องหนึ่ง ทั้งนี้ ศาลจะอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ประกันตัว ศาลคงต้องพิจารณาตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายซึ่งได้ศึกษากันมาแล้ว

ข้อสังเกต นักศึกษาอย่าสับสนจำปะปนกับการขอประกันตัวในชั้นศาลในฐานะจำเลยซึ่งเป็นคนละขั้นตอนกัน ในชั้นนี้เป็นการขอประกันตัวในฐานะผู้ต้องหาเนื่องจากยังอยู่ระหว่างการสอบสวนของพนักงานสอบสวน ยังไม่ถูกฟ้องเป็นจำเลย หากการสอบสวนแล้วเสร็จ พนักงานสอบสวนเห็นควรสั่งฟ้อง ส่งสำนวนให้พนักงานอัยการพิจารณา เมื่อพนักงานอัยการเห็นชอบฟ้องผู้ต้องหาต่อศาลแล้ว ผู้ต้องหาจึงตกอยู่ในฐานะจำเลย หากต้องการประกันตัวในชั้นศาลต้องยื่นคำร้องขอประกันตัวใหม่ในฐานะจำเลย รายละเอียดจะได้ศึกษาต่อไป

การประกันตัวผู้ต้องหาชั้นอัยการ

เป็นการประกันตัวผู้ต้องหาอีกชั้นหนึ่งต่อจากชั้นพนักงานสอบสวน ในกรณีเมื่อพนักงานสอบสวนได้ทำการสอบสวนเสร็จและมีความเห็นสั่งฟ้อง โดยส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมตัวผู้ต้องหาไปยังพนักงานอัยการ หากพนักงานอัยการยังตรวจสำนวนพิจารณาสังคดีไม่ทัน นายประกันหรือผู้ทำสัญญาประกันชั้นพนักงานสอบสวนอาจยื่นคำร้องขอประกันตัวผู้ต้องหาต่อพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนได้ หลักประกันคงทำนองเดียวกับที่กล่าวมาแล้ว (หลักประกันอาจจะร้องขอใช้เงินสดหรือหลักทรัพย์ที่วางไว้ชั้นพนักงานสอบสวนและยังไม่ได้รับคืนเป็นหลักประกันในชั้นอัยการ ดูรายละเอียดในมาตรา 113/1) การจะให้ประกันตัวหรือไม่ เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการที่จะดำเนินการ โดยมี แนวปฏิบัติ ดังนี้

ในกรุงเทพฯ ถ้าพนักงานอัยการอนุญาตให้ประกันผู้ต้องหาจะ โดยไม่มีประกันหรือมีประกันหรือมีประกันและหลักประกัน เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนที่จะจัดการแก่ผู้ต้องหาหรือเป็นคู่สัญญากับนายประกันแทนพนักงานอัยการ หากพนักงานอัยการไม่อนุญาต เห็นควรควบคุมผู้ต้องหาไว้ ให้พนักงานสอบสวนควบคุมผู้ต้องหาต่อไป ในจังหวัดอื่นๆ ให้พนักงานอัยการมอบตัวผู้ต้องหาแก่พศคควบคุมไว้ ณ เรือนจำ ถ้าวินิจฉัยว่าควรให้ประกันตัวจะ โดยไม่มีประกันหรือมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกัน เป็นหน้าที่ของพนักงานอัยการจัดการและสั่งการให้เป็นไปตามนั่นเอง

ถ้าผู้ต้องหาถูกขังอยู่แล้วให้ยื่นต่อศาลที่ฝากขังผู้หาหานั้น

(กฎกระทรวงมหาดไทย ออกตามความในมาตรา 5 แห่ง พ.ร.บ. ให้ใช้ ป.วิ.อาญา พ.ศ.2477 ลงวันที่ 14 กันยายน 2478 ข้อ 2 , 3 ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการ

ดำเนินคดีอาญา พ.ศ. 2503 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2523 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2523 ลงวันที่ 7 พฤศจิกายน 2523 ข้อ 14)

2) การประกันตัวชั้นศาลในฐานะจำเลย

เมื่อพนักงานอัยการนำตัวผู้ต้องหามาเป็นจำเลยต่อศาล จำเลยยังคงมีสิทธิขอประกันตัวตลอดเวลาที่มีการพิจารณาคดี หลักเกณฑ์การขอประกันตัวคงให้ถือหลักเป็นศาลๆ ไป เช่น ประกันในศาลชั้นต้น หากศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำคุก การประกันสิ้นสุดลง ถ้าคดีนั้นจำเลยยื่นอุทธรณ์ และประสงค์ประกันตัวชั้นศาลอุทธรณ์ ก็ต้องยื่นคำร้องขอประกันต่อไปในศาลอุทธรณ์

อนึ่ง หากศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์ สัญญาประกันก็สิ้นสุดลงด้วยกัน แต่ศาลชั้นต้นยังมีอำนาจขังจำเลยไว้ระหว่างอุทธรณ์ ฎีกาได้ (ป.วิ.อาญา มาตรา 72 (6) , มาตรา 185) จำเลยก็มีสิทธิขอประกันตัวและศาลก็มีอำนาจให้ประกันตัวได้ ดังนั้น ไม่ว่าศาลจะยกฟ้องก็ดี ลงโทษก็ตาม ศาลมีอำนาจเต็มที่ว่าจะขังจำเลยไว้ต่อไป หรือจะให้ประกันตัวระหว่างคดียังไม่ถึงที่สุดได้ การขอประกันตัวชั้นศาลในฐานะจำเลยนี้ไม่มีใครมีข้อยุ่งยาก ส่วนใหญ่มักจะได้รับอนุญาตให้ประกันตัว เพราะศาลมักให้ออกตามหลักกฎหมายรัฐธรรมนูญ เว้นแต่เป็นคดีอุกฉกรรจ์อย่างวิญญูประชาชน หรือจำเลยเป็นผู้มีอิทธิพล ฯลฯ และพนักงานสอบสวนคัดค้านการให้ประกันตัว ศาลอาจไม่อนุญาตก็ได้ดังที่กล่าวมาแล้ว

วิธีปฏิบัติในการขอประกันตัว

1) ยื่นคำร้องขอประกันตัวโดยใช้แบบพิมพ์ของศาล ผู้ขอประกันเรียกว่า "นายประกัน" นายประกันจะเป็นใครก็ได้ แต่ต้องได้รับความยินยอมจากจำเลยๆจะประกันตัวเองก็ได้ ในคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว (ประกันตัว) ทนายต้องจัดทำไปให้จำเลยเซ็นชื่อ ถ้าจำเลยต้องขังอยู่ในเรือนจำต้องให้เจ้าหน้าที่ผู้คุมเรือนจำลงลายมือชื่อรับรองว่าเป็นลายมือชื่อจำเลยจริง ถ้าจำเลยเซ็นชื่อไม่ได้ก็ให้พิมพ์ลายนิ้วมือและต้องรับรองทำนองเดียวกัน คำร้องขอประกันตัวนี้ต้องมีบัญชีทรัพย์สินแนบไปด้วย

นอกจากคำร้องขอประกันตัวแล้ว ในคดีอุกฉกรรจ์ควรจะยื่นคำร้องแสดงเหตุผลที่จะขอประกันประกอบกันไปด้วย คำร้องที่ร้องขอประกอบคำร้องขอประกันตัวนี้ใช้แบบพิมพ์คำร้องธรรมดาตัวเอง โดยทนายทำหน้าที่ผู้เรียงให้กับจำเลย โดยในชั้นนี้ถูกความจะแต่งทนายเข้าไปหรือไม่ก็ได้ ส่วนเหตุผลในคำร้องที่จะยื่นต่อศาลนี้ ควรมีข้อความที่ชี้แนะและขอความกรุณาจาก

ศาล ชี้แนะ เช่น ผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นผู้สุจริต ไม่มีอิทธิพล การให้ประกันตัวไม่ทำให้การสอบสวนยุ่งยากทั้งจะไม่หลบหนี ฯลฯ ขอความกรุณา เช่น กรณีเจ็บป่วยมีโรคประจำตัวจะต้องรักษาพยาบาลนอกเรือนจำภายใต้การดูแลของแพทย์พิเศษประจำตัวอย่างใกล้ชิด เช่น โรคหัวใจ เบาหวาน ไตพิการ... ฯลฯ หรือมีภาระทางครอบครัวต้องอุปการะบิดาซึ่งป่วยเป็นอัมพาต มารดาซึ่งชราภาพไม่สามารถช่วยตัวเองได้ หรือบุตรหลายคนยังเล็กช่วยตัวเองไม่ได้ ฯลฯ เหล่านี้ เป็นต้น

โดยสรุป คำร้องประกอบการขอประกันตัวนี้มีลักษณะจูงใจศาลให้เห็นความจำเป็นที่ต้องขอประกันตัว เหตุผลที่แสดงออกขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงเป็นเรื่องราวไป ประกอบกับหลักฐาน เช่น อ้างว่าเจ็บป่วยควรมีใบรับรองแพทย์ติดคำร้องไปด้วย

2) บัญชีทรัพย์สินที่แนบไปกับคำร้องขอประกันตัว ต้องตราค่าให้ปรากฏด้วยว่าทำอะไร ถ้าเป็นที่ดินราคาประเมินของเจ้าพนักงานที่ดินไร่ละเท่าไร โดยแนบหลักฐานการประเมินไปด้วย ทั้งนี้เพื่อประกอบดุลพินิจของศาลในเรื่องราคาทรัพย์สินนั้นๆ เพื่อศาลตราค่าตัวของจำเลย หรือผู้ต้องหาว่าหลักทรัพย์ที่นำมาประกันเพียงพอหรือไม่ หากนายประกันผิดสัญญาประกัน ศาลก็จะปรับเท่ากับราคาที่ดินที่กำหนดไว้โดยมีหลักทรัพย์เป็นประกัน

3) โฉนดที่ดินที่นำมาเป็นหลักประกันนั้น ที่ดินควรอยู่ในเขตอำนาจศาล หากอยู่นอกเขตอำนาจศาลก็ควรเป็นจังหวัดใกล้เคียง หากอยู่ไกลเกินไป ศาลอาจไม่อนุญาต เนื่องจากบังคับตามสัญญาประกันไม่สะดวกหากมีกรณีนายประกันผิดสัญญา

นอกจากนี้ควรทำแผนที่ที่ตั้งของที่ดินตลอดจนทางเข้าออกอย่างไร รถยนต์สามารถเข้าไปได้หรือไม่ ดังนี้ เป็นต้น ทั้งนี้แม้ใบโฉนดจะมีรายละเอียดแสดงแผนที่ที่ดินไว้แล้วก็ตามแผนที่ในโฉนดเป็นแต่เพียงแสดงที่ตั้งและเขตที่ดินติดต่อเท่านั้น ไม่มีรายละเอียดของเส้นทางจึงต้องแสดงไว้ประกอบการพิจารณาของศาล

4) ต้องวางเงินสดตามระเบียบจำนวน 1,000 บาท^{1/} เพื่อเตรียมไว้เป็นค่าใช้จ่ายถ้าหากต้องบังคับคดีตามสัญญาประกันในกรณีนายประกันผิดสัญญาไม่ส่งตัวจำเลยตามกำหนดนัดของศาล หากไม่ผิดสัญญาประกันหรือคดีถึงที่สุดศาลก็จะคืนให้ โดยนายประกันยื่นคำร้องขอคืน

---

^{1/} จำนวนเงินอาจเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพเศรษฐกิจ ขณะเรียบเรียงหนังสือนี้ ระเบียบฯ กำหนดเพียง 1,000 บาท

5) ผู้ขอประกันต้องนำหลักฐานแสดงว่าเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์โฉนดที่ดินนั้น เช่น บัตรประจำตัวประชาชนไปแสดงด้วย ถ้าในท้องถิ่นที่ยังไม่มีการออกบัตรก็ต้องนำสำเนาทะเบียนบ้านไปแสดง

6) กรณีคู่สมรสของฝ่ายใดไปขอประกันตัวจำเลย ควรนำคู่สมรสของตนไปเซ็นชื่อในแบบพิมพ์ให้ความยินยอมอนุญาตด้วย เพื่อมิให้เกิดปัญหาภายหลัง

7) กรณีหญิงหม้ายขอประกันตัว หากเป็นหม้ายเพราะสามีเสียชีวิต ต้องนำไปมรณบัตรพร้อมมีข้าราชการสัญญาบัตรหรือทนายความรับรองว่าเป็นหม้ายจริงไปแสดง หากเป็นหม้ายเพราะหย่าขาดจากสามี ต้องนำหนังสือหย่าหรือใบสำคัญจดทะเบียนหย่าไปแสดง

8) เมื่อศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ประกันต้องทำสัญญาประกันต่อศาล สัญญาประกันนี้เป็นแบบพิมพ์ของศาล มีสาระสำคัญกำหนดให้นายประกันส่งตัวจำเลยต่อศาลตามที่ศาลกำหนดนัด หากนายประกันผิดสัญญาไม่ส่งตัวจำเลย ศาลก็จะปรับตามจำนวนเงินที่กำหนดไว้

เมื่อศาลพิพากษาคดีไปแล้วโดยลงโทษจำคุกจำเลย จำเลยก็ต้องร้องขอประกันตัวต่อศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาต่อไป เนื่องจากสัญญาประกันเดิมที่ทำไว้ใช้ได้เฉพาะศาล ส่วนวิธีการยื่นคำร้องขอประกันนั้นคงยื่นต่อศาลชั้นต้นที่ชำระคดีนั้น ศาลชั้นต้นจะเป็นผู้พิจารณาตรวจคำร้องขอประกันตัวทำนองเดียวกับการตรวจอุทธรณ์หรือฎีกา เมื่อเห็นว่าถูกต้องแล้วก็จะส่งคำร้องขอประกันต่อศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาเพื่อส่งต่อไป คำสั่งของศาลสูงจะส่งมายังศาลชั้นต้น นายประกันต้องคอยติดตามเรื่อง ถ้าได้รับอนุญาตให้ประกันตัว ต้องทำสัญญาประกันอีกครั้งหนึ่ง

สรุป วิธียื่นคำร้องขอประกันตัว แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ

ก) ประกันตัวชั้นสอบสวน (ชั้นผู้ต้องหา) ยังไม่ถูกฟ้อง

ข) ประกันตัวชั้นศาล (เป็นจำเลย) ถูกฟ้องแล้ว

การยื่นคำร้องขอประกันตัว ต้องยื่นให้ถูกต้องต่อบุคคล หรือสถาบันที่มีอำนาจตามกฎหมาย ดังนี้

1) เมื่อผู้ต้องหาถูกควบคุมอยู่และมีได้ถูกฟ้องต่อศาล ให้ยื่นต่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี

2) เมื่อผู้ต้องหาต้องขังตามหมายศาล แต่ยังไม่ได้ถูกฟ้อง ให้ยื่นคำร้องต่อศาลนั้น (กรณีผู้ต้องหาต้องขังตามหมายศาล ซึ่งพนักงานสอบสวนร้องขอฝากขังเพราะการสอบสวนยังไม่แล้ว

เสร็จตาม ป.วิ.อาญา มาตรา 87)

3) เมื่อผู้ต้องหาถูกฟ้องแล้ว ให้ยื่นต่อศาลชั้นต้นที่ชำระคดีนั้น

4) เมื่อศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาของศาลชั้นต้นเอง หรือของศาลอุทธรณ์แล้ว ยังไม่มีการอุทธรณ์หรือฎีกา หรือมีการยื่นอุทธรณ์ฎีกาแล้ว แต่ศาลชั้นต้นยังไม่ได้ส่งสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา ให้ยื่นต่อศาลชั้นต้นที่ชำระคดีนั้น

5) เมื่อศาลชั้นต้นส่งสำนวนไปศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาแล้วจะยื่นต่อศาลชั้นต้นที่ชำระคดีนั้นหรือจะยื่นต่อศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาแล้วแต่กรณีก็ได้ ในกรณียื่นต่อศาลชั้นต้น กฎหมายกำหนดให้ศาลชั้นต้นรีบส่งคำร้องไปยังศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาเพื่อส่งต่อไป

ข้อสังเกต กรณีตาม (4) ผู้ศึกษา ป.วิ.อาญา มาแล้วคงจะยังจำได้เกี่ยวกับกรณีเมื่อศาลพิพากษายกฟ้อง โจทก์ หากศาลเห็นสมควรให้ขังจำเลยไว้ระหว่างอุทธรณ์ฎีกา เป็นอำนาจที่ทำได้ (ป.วิ.อาญา มาตรา 72 (6) , 185) ดังนั้นหากศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์ก็ตีพิพากษายกฟ้อง โจทก์ แต่เห็นสมควรให้ขังจำเลยไว้ระหว่างอุทธรณ์ฎีกา จำเลยประสงค์จะขอประกันตัวระหว่างอุทธรณ์ฎีกา ถ้าสำนวนยังอยู่ที่ศาลชั้นต้น ต้องยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นที่ชำระคดีนั้นและกฎหมายยังให้ศาลชั้นต้นมีอำนาจอนุญาตให้ประกันตัวได้หากศาลชั้นต้นเห็นสมควร หรือมิฉะนั้นให้ศาลชั้นต้นรีบส่งคำร้องพร้อมสำนวนไปศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาแล้วแต่กรณีเพื่อส่งต่อไป สำหรับกรณีตาม (5) ถ้าศาลชั้นต้นส่งสำนวนไปศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาแล้ว การยื่นคำร้องขอประกันตัวทำได้ 2 แนวทาง คือ ยื่นต่อศาลชั้นต้นนั่นเองประการหนึ่ง หรือประการที่สอง ยื่นต่อศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาแล้วแต่กรณี โดยตรงก็ได้ หากยื่นต่อศาลชั้นต้นก็จะจัดส่ง - คำร้องไปยังศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาแล้วแต่กรณีเพื่อมีคำสั่งต่อไป

ศึกษาตัวอย่างคำร้องขอประกันตัวต่อไปนี้

ตัวอย่างคำร้องขอประกันตัวผู้ต้องหา (ชั้นพนักงานสอบสวน)

คำร้องขอประกันตัว

สถานีตำรวจ น. _____

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ข้าพเจ้า นาย ก. _____ อายุ 35 ปี _____ ขอประกันตัว

นาย ข. _____ ต้องหาว่า _____ ลักทรัพย์ ริมของโจร _____

โดยข้าพเจ้ามีหลักทรัพย์ตามบัญชีท้ายสัญญานี้

ลงชื่อ _____ ผู้ยื่นคำร้อง

สัญญาประกัน

เขียนที่ สถานีตำรวจ น. _____

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ข้าพเจ้า นาย ก. _____ อายุ 35 ปี _____ เชื้อชาติ ไทย _____

สัญชาติ ไทย _____ อยู่บ้านเลขที่ 13 ตำบล ก. _____

อำเภอ ง. _____ จังหวัด ข. _____ ทำสัญญาประกัน

ให้ไว้แก่พนักงานสอบสวน (สถานี) _____ น. _____ มีข้อความดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ข้าพเจ้าได้รับประกันตัว นาย ข. _____

ต้องหาว่า _____ ลักทรัพย์ ริมของโจร _____

ไปจากความควบคุมของเจ้าพนักงานตำรวจ และสัญญาว่าจะส่งตัวผู้ต้องหาให้ตามกำหนดนัดของเจ้าพนักงาน

ข้อ ๒. ถ้าข้าพเจ้าผิดสัญญาข้อ ๑. ข้าพเจ้ายินยอมใช้เงิน (ตัวเลข) -60,000.- บาท (ตัวหนังสือ) -หกหมื่นบาทถ้วน-

ข้อ ๓. เพื่อเป็นหลักฐานประกันข้าพเจ้าได้ มอบโฉนดที่ดินเลขที่ (กรอกตามหน้าโฉนด) ให้พนักงานไว้เป็นหลักฐานและรับรองว่าทรัพย์สินเหล่านี้เป็นกรรมสิทธิ์ของข้าพเจ้าแต่ผู้เดียว และไม่ได้อยู่ในภาวะติดพันใดๆ

ข้าพเจ้าเข้าใจข้อความในสัญญานี้ดีตลอดแล้ว

ลงชื่อ _____ ภายหลังชื่อ ก. _____ ผู้ประกัน

ลงชื่อ _____ ภายหลังชื่อพนักงานสอบสวน _____ ผู้รับสัญญา

ลงชื่อ _____ ภายหลังชื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ _____ พยาน

ลงชื่อ _____ ภายหลังชื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ _____ พยานผู้เขียน

กำหนดวันเวลาให้ผู้ประกันส่งผู้ต้องหาต่อผู้ให้ประกัน

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เวลา	สถานที่ส่งตัว	ลายมือชื่อผู้ประกันทราบวันนัด
1	16 มีนาคม 23	09.00 น.	สถานีตำรวจ น.	(ลายมือชื่อนาย ก.)

**บัญชีทรัพย์สินของผู้ประกันซึ่งผู้ประกันรับรองว่าเป็นกรรมสิทธิ์
ของผู้ประกันแต่ผู้เดียว และไม่อยู่ในภาวะติดพันใดๆ**

ลำดับ	รายการทรัพย์สิน	จำนวน	ราคา		รวมราคา		หมายเหตุ
			บาท	ต.ค.	บาท	ต.ค.	
1.	โฉนดที่ดินเลขที่..... ตำบล.....อำเภอ..... จังหวัด..... เนื้อที่.....ไร่.....งาน .....ตารางวา	1 (หนึ่ง) โฉนด			-120,000	-	
	รวมทั้งสิ้น	หนึ่งโฉนด	-----	-----	-120,000	-	

ลงชื่อ   ภายหลังชื่อ นาย ก. ผู้ประกัน

ตัวอย่างขอประกันตัว (ชั้นฝากขัง)/ชั้นศาลในฐานะจำเลยคงใช้หลักเดียวกัน

(๗)
คำร้อง

คดีหมายเลขคำที่ _____ /๒๕____

คดีหมายเลขแดงที่ _____ /๒๕____

ศาล _____

วันที่ _____ เดือน _____ พุทธศักราช 25____

ความ อาญา _____

ระหว่าง { พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจ (กรอกตามชื่อสถานีตำรวจภูธร หรือ - _____ โจทก์
นครบาล _____ ผู้กล่าวหา
นาย ข. _____ ผู้ต้องหา จำเลย

ข้าพเจ้า _____ นาย ข. _____ ผู้ต้องหา

เชื้อชาติ _____ ไทย _____ สัญชาติ _____ ไทย _____ อาชีพ _____ ค้าขาย

เกิดวันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ.๒๕____ อายุ _____ ปี อยู่บ้านเลขที่ _____

ถนน _____ ตรอก/ซอย _____ ใกล้ _____

ตำบล/แขวง _____ อำเภอ/เขต _____ จังหวัด _____

ขอยื่นคำร้องมีข้อความที่กล่าวต่อไปนี้

ข้อ ๑. ตามที่พนักงานสอบสวนได้จับกุมผู้ต้องหาฐานลักทรัพย์ รับของโจรและได้ฝากขังต่อศาลใน
วันนี้เป็นครั้งที่ _____ ดังความแจ้งอยู่แล้วนั้น

ข้อ ๒. ผู้ต้องหาขอทราบเรียนต่อศาลว่าผู้ต้องหามิได้กระทำความผิดดังกล่าว ผู้ต้องหารับชื่อทรัพย์ราย
นี้ เพราะมีอาชีพและได้รับอนุญาตให้ค้าของเก่า ผู้ต้องหาเองไม่รู้ว่า เป็นทรัพย์ที่ได้มาจากการกระทำความผิด เมื่อ
เจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนและขอตรวจค้น ผู้ต้องหาได้ให้ความสะดวกนำเจ้าหน้าที่ตำรวจไปยังที่เก็บรักษา -

หมายเหตุ ข้าพเจ้ารอฟังคำสั่งอยู่ ถ้าไม่รอให้ถือว่าทราบแล้ว

ผู้ร้อง

ทรัพย์สินดังกล่าวโดยมิได้ปิดบังซ่อนเร้นทรัพย์สินแต่ประการใด แสดงให้เห็นเจตนาและความสุจริตโดยครบถ้วนซึ่ง
ผู้ต้องหาจะได้นำพยานหลักฐานเสนอต่อศาลในชั้นพิจารณาต่อไป ในชั้นนี้ใคร่ขอความกรุณาศาลได้โปรดมี
คำสั่งปล่อยชั่วคราว ทั้งนี้ผู้ต้องหาเป็นเพียงพ่อค้าของเก่าธรรมดาคนหนึ่งเท่านั้น ไม่มีอิทธิพลใดๆ หากศาลจะ
ให้ผู้ต้องหาได้มีประกันตัวไป ก็จะไม่ทำให้รูปคดีของพนักงานสอบสวนเสียหายไป ทั้งผู้ต้องหาได้มีตำแหน่ง-
หน้าที่ใดในวงราชการจึงไม่มีทางใช้ตำแหน่งหน้าที่ข่มขู่หรือชักจูงพยานใดๆ ประกอบกับตามคำร้องของ-
พนักงานสอบสวนที่ได้ยื่นต่อศาลในวันนี้ ก็ได้กล่าวว่าการสอบสวนคงเหลือแต่พยานอีก 3 ปากเท่านั้น

อนึ่ง ผู้ต้องหาไม่โรคประจำตัว คือป่วยเป็นไตพิการและเบาหวานต้องอยู่ในความดูแลของแพทย์ หาก
ผู้ต้องหาถูกขังนานวันโดยมิได้มีประกันตัวอาจจะได้รับอันตรายถึงแก่ชีวิตได้ ทั้งขณะนี้อาการป่วยด้วยโรค -
ดังกล่าวต้องอยู่ในความดูแลของแพทย์อย่างใกล้ชิด ดังปรากฏตามหนังสือรับรองของแพทย์ทำคำร้องนี้

ด้วยเหตุดังกล่าวขอเรียนมาข้างต้น จึงขออารามิศาลเป็นที่พึงขอได้โปรดมีคำสั่งปล่อยตัวผู้ต้องหาชั่วคราว
ผู้ต้องหาขอรับรองว่าจะปฏิบัติตามคำสั่งของศาลโดยเคร่งครัด

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรด

ลงชื่อ (ลายมือชื่อ นาย ข) ผู้ต้องหา

คำร้องฉบับนี้ข้าพเจ้า ทนายความใบอนุญาตที่ สำนักงานเลขที่

ถนน ตำบล อำเภอ

จังหวัด เป็นผู้เรียงพิมพ์

ลงชื่อ (ลายมือชื่อทนายความ) ผู้เรียงพิมพ์

ตัวอย่างคำร้องขอประกันตัว (ชั้นฝากขัง)/ศาล

(๕๗)
คำร้องขอให้
ปล่อยชั่วคราว

คดีหมายเลขคดีที่ _____ /๒๕_____
คดีหมายเลขแดงที่ _____ /๒๕_____

ศาล _____
วันที่ _____ เดือน _____ พุทธศักราช ๒๕_____
ความ _____ อาญา _____

ระหว่าง { พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจ น. _____ ผู้กล่าวหา
นาย ข _____ ผู้ต้องหา

ข้าพเจ้า { นาย ข. _____ ผู้ต้องหา เกิดวันที่ _____ อายุ _____ ปี
นาย ก. _____ ผู้ขอประกัน เกิดวันที่ _____ อายุ _____ ปี

เชื้อชาติ _____ สัญชาติ _____ อาชีพ _____

อยู่บ้านเลขที่ _____ ถนน _____

ขอรับรองว่า **ตรอก/ซอย** _____ **ใกล้เคียง** _____

นายประกันเป็น **ตำบล/แขวง** _____ **อำเภอ/เขต** _____

เจ้าของหลักทรัพย์ **จังหวัด** _____ **โทร.** _____

นี้จริง **ขอยื่นคำร้องต่อศาลนี้มิใช่ข้อความตามที่จะกล่าวต่อไปนี้**

ผู้รับรอง **ข้อ ๑. ข้าพเจ้าผู้ต้องหาที่มีความประสงค์ขอให้ศาลสั่งปล่อยตัวข้าพเจ้าชั่วคราว**

วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... **ข้อ ๒. หากศาลต้องการเรียกประกัน ข้าพเจ้า นาย ก. _____**

ขอรับประกัน โดยข้าพเจ้ามีทรัพย์สินตามบัญชีที่แนบมากับคำร้องนี้ ทรัพย์สินเหล่านี้

ข้าพเจ้ามีกรรมสิทธิ์ตามกฎหมายร่วมกับ* _____ ไม่มี _____

มิได้จำนอง ขายฝาก หรือมีสัญญาผูกพันแต่อย่างใด และไม่มีภาระใดผูกมัด

(พลิก)

หมายเหตุ* ถ้ามีผู้อื่นถือกรรมสิทธิ์ร่วมด้วย ต้องแจ้งให้ชัดว่าที่คนและมีส่วนตัดเท่าใด ถ้าไม่มีก็ให้ชัดเจน

อันเป็นเหตุให้รอนสิทธิหรือเสื่อมราคา และตั้งแต่บัดนี้ต่อไปจะไม่ทำให้ถูกรอนสิทธิหรือเสื่อม
ราคาค้ำประกันใดๆ ราคาทรัพย์สินเหล่านี้ตามที่ข้าพเจ้าระบุไว้ในบัญชีเป็นราคาอันถูกต้อง
กับราคามิถองตลาดขณะนี้

ข้อ ๓. ข้าพเจ้า ไม่มี ค้ำประกันอยู่แล้วคือ

ข้อ ๔. ข้าพเจ้า _____ เกิดวันที่ _____
อายุ _____ ปี เกี่ยวกับ _____ ผู้ขอประกันโดยเป็น _____
ยินยอมอนุญาตให้ผู้ขอประกันกระทำการนิติกรรมรายนี้ได้

ข้าพเจ้ารอฟังคำสั่งอยู่ ถ้าไม่รอฟังถือว่าทราบแล้ว

ลายมือชื่อนาย ข. _____ ผู้ต้องหา
ลายมือชื่อนาย ก. _____ ผู้ขอประกัน
_____ ผู้ยินยอมอนุญาต

คำร้องขอให้ปล่อยตัวชั่วคราวนี้ข้าพเจ้า _____ ทนายความเรียงพิมพ์

ลงชื่อ _____ ผู้เรียงพิมพ์

ข้าพเจ้า _____ ตำแหน่ง _____ เรือนจำ _____
ขอรับรองว่าเป็นลายมือชื่อของนาย ข. ผู้ต้องหาและได้ลงนามต่อหน้าข้าพเจ้าจริง.

ลงชื่อ _____ (ลายมือชื่อ) _____ ผู้รับรอง
วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ตัวอย่างบัญชีทรัพย์สิน

บัญชีทรัพย์สิน

อันดับ	รายการ	จำนวน	ราคา		หมายเหตุ
			บาท	สตางค์	
1.	โฉนดที่ดินเลขที่				ขอวางโฉนดที่ดินเลขที่
	ตำบล อำเภอ				ตำบล
	จังหวัด				อำเภอ
	เนื้อที่ ไร่ งาน วา	1 โฉนด	120,000	-	จังหวัด
2.	บ้านไม้ชั้นเดียวได้ดุนสูง หลังคามุง -				จำนวน 1 โฉนด และบ้าน
	กระเบื้อง ฝาไม้สัก พื้นไม้สัก ซึ่งปลูก				เลขที่
	อยู่บนที่ดินตามข้อ 1 เลขที่	1 หลัง	60,000	-	จำนวน 1 หลัง
					ลงชื่อ (ลายมือชื่อนาย ก.)
					ผู้ยื่น
	รวม (หนึ่งแสนแปดหมื่นบาทถ้วน)		180,000	-	

(ลายมือชื่อนาย ก.) ผู้ยื่น

ขอรับรองว่าที่ดินจังหวัดประเมินราคาไว้ละ _____ บาท

ลงชื่อ _____ ผู้รับรอง

ตัวอย่างสัญญาประกัน(ชั้นฝากขัง)/ศาล

(๕๘)

สัญญาประกัน

คดีหมายเลขคำที่ _____ /๒๕ _____

คดีหมายเลขแดงที่ _____ /๒๕ _____

ศาล _____

วันที่ _____ เดือน _____ พุทธศักราช ๒๕ _____

ความ _____ อาญา _____

ระหว่าง { พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจ (ระบุชื่อ) _____ ผู้กล่าวหา
นาย ข. _____ ผู้ต้องหา

ข้าพเจ้า นาย ก. นายประกัน _____

เชื้อชาติ _____ สัญชาติ _____ อาชีพ _____ เกิดวันที่ _____

เดือน _____ พ.ศ. _____ อายุ _____ ปี อยู่บ้านเลขที่ _____ หมู่ที่ _____

ถนน _____ ตรอก/ซอย _____ ใกล้เคียง _____ ตำบล/แขวง _____

อำเภอ/เขต _____ จังหวัด _____ โทรศัพท์ _____

ขอทำสัญญาประกันให้ไว้ต่อศาลนี้ มีข้อความตามที่จะกล่าวต่อไปนี้

ข้อ ๑. ข้าพเจ้าสัญญารับประกันตัว นาย ข. _____ ผู้ต้องหา

ในคดีเรื่องนี้ เพื่อให้ศาลปล่อยชั่วคราวจนกว่าข้าพเจ้าได้นำ นาย ข. _____ ผู้ต้องหา

มอบตัวต่อศาล และศาลสั่งให้ถอนประกันหรือปล่อยตัวไป

ข้อ ๒. ในระหว่างประกันนี้ข้าพเจ้าหรือ นาย ข. _____ ผู้ต้องหา

จะปฏิบัติตามนัดหรือหมายเรียกของพนักงานหรือศาล มิฉะนั้นข้าพเจ้ายอมรับผิดชอบ

ใช้เงินเป็นจำนวน 60,000 (หรือตามที่ศาลสั่ง) บาท ให้แก่ศาลจนครบ

ข้อ ๓. ข้าพเจ้าขอรับรองว่าทรัพย์สินตามบัญชีที่ข้าพเจ้าได้ยื่นต่อศาลนั้น ข้าพเจ้า

มีสิทธิตามกฎหมายร่วมกับ* ไม่มี _____

มิได้จ้าง

ขายฝาก

หรือมีสัญญาผูกพันแต่อย่างใด

และไม่มีการระไคผูกพัน

(พริก)

หมายเหตุ* ถ้ามีผู้อื่นถือกรรมสิทธิ์ร่วมด้วย ต้องแจ้งให้ชัดว่ากี่คน และมีสัดส่วนเท่าใด ถ้าไม่มีก็ให้ชัดเจนเสีย

อันเป็นเหตุ ให้รอนสิทธิหรือเสื่อมราคา และตั้งแต่บัดนี้ต่อไปจะไม่ทำให้ถูกรอนสิทธิหรือเสื่อมราคา ด้วยประการ
ใดๆ ราคาทรัพย์สินเหล่านี้ตามที่ข้าพเจ้าระบุไว้ในบัญชีเป็นราคาอันถูกต้อง กับราคาในท้องตลาดขณะนี้

ข้อ ๔. หากข้าพเจ้าคิดสัญญา ศาลมีอำนาจบังคับข้าพเจ้าให้ใช้เงินปรับเพิ่มเติมจำนวนในสัญญา
แล้วบังคับคดีเอาแก่ทรัพย์สินทั้งหลายของข้าพเจ้าใช้เงินปรับนั้น ตลอดจนค่าฤชาธรรมเนียมและค่าเสียหาย
ทั้งปวงอันเกี่ยวกับการนี้.

ข้อ ๕. หากข้าพเจ้าย้ายที่อยู่โดยมิได้แจ้งให้ศาลทราบ ข้าพเจ้ายินยอมให้ถือว่าที่อยู่ของข้าพเจ้า
ตามที่ระบุไว้ในสัญญานี้เป็นภูมิดำเนนเฉพาะการตามกฎหมาย

_____ลายมือชื่อ นาย ก. _____ ผู้ประกัน

_____ลายมือชื่อเจ้าหน้าที่ศาล _____ พยาน

_____ลายมือชื่อเจ้าหน้าที่ศาล _____ พยาน

คำตั้ง

ได้ตรวจสอบสัญญาประกันนี้แล้ว เห็นสมควรอนุญาตให้ นาย ก. _____

_____ เป็นผู้ประกันตามข้อความในสัญญาประกันได้.

วันที่ _____ เดือน _____ พุทธศักราช ๒๕ _____

_____ ผู้พิพากษา